

ЗАСТАРЕЛОСТ ЗАХТЕВАТИ ЗАОСТАВШТИНУ

Институт застарелости права на наслеђивање примењује се само код наследничких тужби између лица која се као претпостављени наследници истог оставиоца, споре о праву на наслеђе.

Из образложења:

„...Врховни касациони суд не прихвата правно образложење другостепеног суда у преиначујућем – одбијајућем делу, јер је засновано на погрешној примени материјалног права, на шта се основано указује ревизијом тужиље.

Одредбом члана 139. Закона о наслеђивању ("Службени гласник РС" бр. 52/74, 1/80, 25/82), прописано је да право наследника оставиоца да захтева заоставштину, застарева према савесном држаоцу за две године од дана од када је наследник сазнао за своје право и за држаоца ствари заоставштине, а најдаље за 10 година, рачунајући за законског наследника од смрти оставиоца, а према несавесном држаоцу ово право застарева за 20 година.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд је правилно применио цитирани законски пропис, јер се рокови прописани чланом 139. тада важећег Закона о наслеђивању односе само на оне држаоце који ствари заоставштине држе као своје наследство, који државину заснивају на наследно правном основу. У свим другим случајевима када се право наслеђа остварује према лицу које није претпостављени наследник и које ствари држи по неком другом основу, прописани рокови, у којима застарева право захтевати заоставштину не могу се применити. У конкретном случају, тужиља је тражила да се према наследницима пок. Д, супруге пок. В, као туженима, утврди да је пок. К. била сувласник са 1/4 идеалних делова на покретним стварима, те своје право према туженима изводи из права наслеђа иза пок. К, која јој је мајка, па с обзиром да се не ради о наследницима истог оставиоца, односно пок. К, као и да се ова тужба не може сматрати наследном тужбом у смислу цитиране одредбе члана 139. Закона о наслеђивању, већ својинском тужбом, то није било места примени наведене законске одредбе. Правилан је закључак првостепеног суда да се институт застарелости права на наслеђивање примењује само код наследничких тужби између лица која се као претпостављени наследници истог оставиоца споре о праву на наслеђе. Рокови из члана 139. ЗОН се односе на санаследнике истог оставиоца, у конкретном случају пок. К, а не и на трећа лица која нису ни у каквом наследно правном односу било са оставиоцем или његовим наследником, па како тужени нису њени наследници, као једини законски наследник пок. К, није преклудирана да тражи оно што је она у тренутку смрти поседовала, због чега је основан њен тужбени захтев за утврђење права својине у уделу од 1/4 на покретним стварима, ближе одређеним у изреци првостепене пресуде. Из наведених разлога, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиље у том делу основана и преиначио другостепену пресуду, потврђујући првостепену пресуду којом је усвојен тужбени захтев за утврђење права својине у односу на покретне ствари.“

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев 1491/2021 од 2.6.2021. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 7.12.2021. године)